

Kreikka (10 op)

TT, MA Ulla Tervahauta
ke 11.6.2014

<http://blogs.helsinki.fi/avoinkreikka-2013/>

KERTAUS & KOTITEHTÄVÄT

Kotitehtävä

- Piispa Filippos ja ...,
lauseet 2-5,

Konjuktiivin käyttö sivulauseissa

Alfasta alkuun, γ.4
s. 119-123

Konjunktivi (ym.) sivulauseessa

- Konjunktivin käyttöä päälauseessa voi soveltaa myös sivulauseisiin.
- Yleensä konjunktivi sivulauseessa liittyy neljään* sivulausestyyppiin, jotka alkavat tietyillä konjunktiolla:
 - **tarkoitusta ilmaisevat** finaalilauseet (, jotta...)
 - **ehtolauseet** eli konditionaalilauseet (, jos...)
 - **aikaa ilmaisevat** temporaalilauseet (, kun...)
 - **relatiivilauseet** eli joka-lauseet (, joka...)

* myös muita sivulausestyyppiä, mutta nämä ovat keskeisimmät

SIVULAUSESTYYPPEJÄ

Tarkoitusta ilmaisevat jotta eli ἵνα-lauseet

ἵνα

*jotta, että, siinä tarkoituksessa että,
niin että jne.*

Predikaatti yleensä konjunktivissa:

ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν. (Joh. 10:10)

ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμάρτητε. (1. Joh. 2:1)

Ehtolauseet eli ”jos” -lauseet

- Useita erityyppisiä jos-lauseita
- 1) Reaalinen ehtolause
- puhuja ei ota kantaa siihen, onko ehto tosi, mutta lähtee tositapauksesta liikkeelle
- Näissä usein lisänä modaalipartikkeli ἄν (ei käännetä)
- Predikaatti yleensä konjunktivissa
- εἰ υἱὸς εἶ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω.

- 2) Irreaalinen ehtolause
- puhuja pitää ehdon toteutumista todellisuuden vastaisena.
- εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἅν ἐμοί
- εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· κύριε, εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου· (Joh. 11:21)
 - Sekä sivulauseen että pääauseen predikaatti augmenttimuodossa (impf., aor., pluskvampf.)
 - Pääauseessa modaalipartikkeli ἅν
 - Myönteinen lause: ἅν sijaitsee predikaatin jäljessä,
 - Kielteinen lause: ἅν sijaitsee predikaatin edellä

- 3) Eventuaalinen ehtolause, ἕάν + konjunktivi
- ἕάν θέλης δύνασαι με καθαρίσαι
- Mahdollinen tapahtuma

Aikaa ilmaisevat ”kun” -lauseet

- 1) ὅτε + **indikatiivi**, ”kun”
 - ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 - viittaa yksittäiseen, tosiasialliseen tapahtumaan
- 2) ὅταν + **konjunktivi**, ”aina kun”
 - ὅταν δὲ νηστεύητε μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ
 - usein viittaa nykyhetkessä t. tulevaisuudessa oletettavissa olevaan toistuvaan tapahtumaan

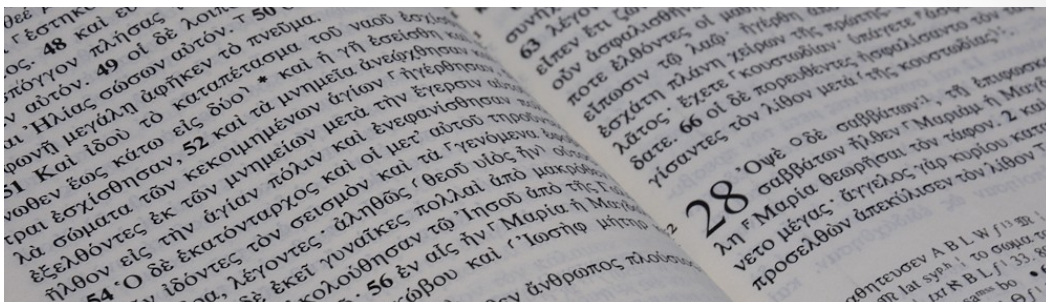
Relatiivilauseet

- Relatiivipronominit: ὃς, ἣ, ὃ
- Muunnokset: ὅστις, ἣτις, ὅτι

Kun relatiivipronomini viittaa tiettyyn asiaan t. henkilöön, lauseen predikaatti on indikatiivissa.

Kun viitataan yleisluontoisemmin, predikaatti on konjunktivissa + käytetään modaalipartikkelia ἄν

- ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοῦς, (Matt. 2:9)
- καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. (Mark. 9:37))

Kotitehtävä

Lue kirjan s. 119-123

Kirjan harjoitus “Piispa Filippos ja valeprofeetat” s. 124 loppuun

Opiskele sanastoa & 2. aoristin vartaloita (top 10!)